

Sjögrensstugan – STUBBEN 3 och Timret 7

UTLÅTANDE

Stubben 3

Fastigheten **Stubben 3** ligger i stadsdelen Immetorp cirka 60 meter från E18. Huset på fastigheten uppfördes år 1824 av Per August Sjögren som torpstuga eller hyttarbetarbostad. Den knuttimrade sidokammarstugan är ett av Karlskogas äldsta hus. Eftersatt underhåll har gjort att huset har förfallit. Sadeltaket med lertegel har rasat ner och väggarna är i extremt dåligt skick. Ett prov med kniv har gjorts och visat att rötskadorna är påtagliga.

Panelen är troligen inte ursprunglig från 1800-talet men fönstren är sannolikt original. Farstukvisten är inbyggd med fönster på sidorna glasad sekelskiftedörr. Huset har fått GRÅ kulturhistorisk/miljövärde i Kulturmiljöprogrammet för Karlskogas tätort. Till den gråa kategorin räknas byggnader, bebyggelsmiljöer och områden utan egentligt kulturhistoriskt värde, på grund av omfattande förändringar som förvanskat karaktären.

Som i alla bedömningar enligt Plan- och bygglagen, PBL, så handlar det om att väga intressen – det allmänna intresset i form av kulturvärdet på byggnaden gentemot det enskilda intresset av att få riva den. Beslutet att neka rivningslov och vad det innebär för den enskilde måste i någon mening stå i proportion till den nytta det innebär ur allmän synpunkt. Men det allmänna intresset och kulturvärdet bör ju i någon mån påverkas av skicket på byggnaden i det här fallet.

Om en byggnad bedöms ha ett kulturmiljövärde, varsamhetsbestämmelsen eller skyddsbestämmelsen i detaljplanen utesluter dock inte rivning om inte det tydligt framgår från själva bestämmelsen.

Samma gäller för grannfastigheten **Timret 7** som har fått **GRÖN**, visst kulturhistoriskt värde/miljövärde i Kulturmiljöprogrammet för Karlskogas tätort. Grön klassning utgår från stadsplane- och stadsbildsvärden och innebär lägre krav på historisk äkthet i de enskilda byggnaderna. Huset har haft en central placering i Immetorps bykärna. Från 1968 användes huset som posthus i några år. Huset ägs av Karlskoga kommun och hyrs ut som bostad trots att det strider mot bestämmelsen i gällande detaljplan.

Timret 7

Byggnaderna har ett litet q i detaljplanen vilket innebär att den har bedömts ha ett kulturvärde i samband med att detaljplanen togs fram. Planen innebär dock som sagt inte ett ställningstagande till att bygganden inte får rivas. Bestämmelsen talar endast om att byggnaden inte ska förvanskas. Rivning kan tillåtas utan att det innebär förvanskning, enligt Boverket. Se nedan.

”Förvanskningsförbudet gäller vid alla ändringar, såväl exteriört som interiört, och oberoende av om en åtgärd är bygglovs- eller anmälningspliktig eller inte. Rivning av en hel byggnad är dock inte att betrakta som en förvanskning, eftersom det efter utförd åtgärd inte finns någon förvanskad byggnad. Att förvanskningsförbudet i sig inte kan anses medföra något rivningsförbud framgår också indirekt av hur plan- och bygglagens ersättningsbestämmelser har utformats. Förvanskningsförbudet kan inte heller tillämpas så att pågående markanvändning påtagligt försvåras.” Boverket – PBL Kunskapsbanken – om förvanskning.

Det går inte att använda husen på ett vettigt sätt idag.

Husen har haft ett kulturhistoriskt/miljövärde men är i så dåligt skick idag att man bör överväga rivning. Ibland finns det skäl att avsluta berättelsen men ibland kan vi vilja bygga vidare på den. I min bedömning och rivnings förslag har jag utgått från arkitekturhistoriskt värde, socialhistoriskt värde, arkitektoniskt värde och miljöskapande värde.

Ann Dakovic
Stadsarkitekt